

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה (מהדורה 2020)

לעוסקים בענף החלב,

אנו מצרפים בזאת את "תקנון איכות חלב בקר ובקבלתו במחלבה" מהדורה 2020. מטרת התקנון לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב בקר באיכות נאותה במחלבה. תקנון זה נכתב במועצת החלב ומעודכן על פי הצורך בהסכמת כל העוסקים בענף החלב: יצרנים, מחלבות, משרד החקלאות והשירותים הוטרינריים. כמי שמחויבים לבטיחות המזון המשווק על ידנו לצרכן, אנו מוצאים חשיבות רבה לפעול על פי התקנון. פעולה זו תבטיח לאורך זמן את איכות החלב המעולה אותו משווקים יצרני החלב למחלבות לצורך יצור מוצרי חלב טעימים בריאים ובטיחותיים. השינויים בתקנון במהלך השנים מביאים לידי ביטוי את ההתקדמות הרבה ברמת איכות החלב הגולמי המסופק על ידי יצרני החלב למחלבה. מועצת החלב מעמידה לשרות יצרני החלב והמחלבות את מאל"ה - "המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב" כדי לסייע להם בהתמודדות היום יומית בייצור החלב האיכותי. במידת הצורך, אל תהססו לפנות לרופאים ולמדריכים של מאל"ה כדי להבטיח את בריאות העטין ואיכות החלב המשווק למחלבה.

בכבוד רב,

מיכל קראוס

מנכ"לית מועצת החלב

ד"ר עדין שוימר

רכז ועדת תקנון חלב בקר

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

מועצת החלב

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה

תוכן עניינים

עמוד	תוכן
3	מטרת התקנון, הגדרות
4	כללי אחסון חלב איסוף חלב
5	קירור קולוסטרומ דרישות כלליות
6	דרישות כלליות - המשך חמיצות
7	חמיצות - המשך נקודת הקיפאון
8	חומרים מעכבים
9	חומרים מעכבים - המשך
10	ספירת חיידקים כללית (סח"כ)
11	ספירת חיידקים כללית (סח"כ) – המשך ספירת תאים סומטיים (סת"ס)
12	ספירת תאים סומטיים (סת"ס) – המשך הסדרים מנהליים
13	הסדרים מנהליים – המשך
14	הסדרים מנהליים - המשך נוהל בירור

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון החקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

1. מטרת התקנון, הגדרות

תקנון זה יופעל בכפוף לכל דין.

מטרת התקנון:

לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב פרה באיכות נאותה במחלבות.

1. הגדרות

- 1.1 **חלב:** נוזל, למעט קולוסטרומ, המתקבל על ידי חליבה של פרה.
- 1.2 **קולוסטרומ:** נוזל המתקבל על ידי חליבת פרה במהלך ארבעת הימים שלאחר מועד ההמלטה.
- 1.3 **חלב תקיין:** חלב העומד בדרישות כל דין ובדרישות תקנון זה.
- 1.4 **חלב פגום:** חלב אשר אינו עומד באיזו מדרישות תקנון זה, לפי העניין.
- 1.5 **יצרן:** כהגדרתו בצו בדבר הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), תשי"ח – 1957.
- 1.6 **דוגמת יצרן:** דוגמת חלב הנלקחת עם איסוף החלב ממיכל החלב של היצרן לאחר גמר חליבה והמייצגת את החלב שנאסף באותו איסוף: נטילת הדוגמא יכולה להתבצע ידנית ע"י הנהג ישירות מהמיכל לפני איסוף החלב, או אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב.
- 1.7 **דוגמת תא:** דוגמת החלב המייצגת את החלב בתא אחסון המיכלית, בין אם ניטלה ידנית ע"י עובד המחלבה לפני קבלת החלב במחלבה, או ניטלה אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב ממיכלי החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו תא.
- 1.8 **נזק כולל:** סך כל החלב בתא אחסון במיכלית או במיכל אחסון במחלבה, שעורבב בו חלב פגום.
- 1.9 **התקן:** תקן ישראלי (ת"י) 55 - חלב פרה, שפורסם ברשומות ביום 4 בפברואר 2001 כולל עדכונים ושינויים כפי שיפורסמו מעת לעת.
- 1.10 **נהג מיכלית:** מי שהוסמך ע"י המועצה להוביל מיכלית חלב ולפעול בתהליך איסוף החלב על פי תקנון זה, הנהג יהיה באחריות המחלבה.
- 1.12 **מחלבה:** כהגדרתה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), תשי"ח – 1957.
- 1.13 **משק בפיקוח ספירות חיידקים כלליות (סח"כ):** משק המשוק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל 100 אלף CFU במ"ל חלב בממוצע חודשי, ייכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח. כל עוד לא עמד ברמת הסף המותרת, החלב לא יתקבל במחלבה ויופנה להשמדה.
- 1.14 **משק בפיקוח ספירת תאים סומטיים (סת"ס) במיכל הכללי:** משק המשוק חלב עם סת"ס ממוצע בחודש מעל 400 אלף במ"ל חלב – בכל אחד משלושת החודשים העוקבים האחרונים - ייכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח. כל עוד לא עמד ברמת הסף המותרת, החלב לא יתקבל במחלבה ויופנה להשמדה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

2. כללי:

- 2.1 יצרן לא ימסור חלב ומחלבה לא תקלוט חלב, אלא בהתאם להוראות תקנון זה.
- 2.2 המחלבה אחראית לכל הקשור לטיפול בחלב ואחזקתו, מרגע איסופו **במשק**, למעט המשתמע מתוצאות בדיקות הסף שתבוצענה לפני קבלת החלב במחלבה (נקודת קיפאון, חומרים מעכבים, חמיצות, טעם, ריח, מראה **וגופים זרים**).
- 2.3 לפני העברת החלב הגולמי למיכל האחסון, יסונן במסנן ייעודי במטרה להפחית הימצאות חלקיקים לא רצויים בחלב.
  - 2.3.1 יצרן אשר לא יסנן את החלב:
    - א. מקרה ראשון - אזהרה.
    - ב. מקרה שני - באותה שנה קנס של 5% מערך משלוח החלב של אותו יום.
    - ג. מקרה שלישי **ויותר** – **תוך שנה מהמקרה הראשון** - קנס של 10% מערך משלוח החלב של אותו יום.

הערות:

- א. תקופה של שנה עוקבת ממועד האירוע הראשון.
- ב. **מבקרי המשקים יפקחו על הימצאות מסנן ייעודי ותקינותו.**

2.4. **דוגמת התא היא הקובעת כאשר התא מכיל חלב מיצרן אחד בלבד.**

3. אחסון חלב:

החלב ברפתות יקורר ויאוחסן במיכלים נעולים, או מוצבים במבנה ייעודי **המאפשר נעילה**. נפחם יאפשר אחסון חלב מייצור של 48 שעות לפחות, בתקופת שיא הייצור. מומלץ על התקנת שני מיכלי אחסון, **כולל מד טמפרטורה תקין**.
הערה: במקרים בהם החלב נאסף ללא דוגם מאושר במשאית, באחריות המחלבה לכייל את מכלי החלב.

4. איסוף חלב:

- 4.1 יצרן לא ימסור את החלב אלא לנהג מיכלית כהגדרתו בתקנון זה.
- 4.2 על היצרן לאפשר את איסוף החלב ע"י נהג המיכלית.
נהג המיכלית יעביר את החלב למחלבה כל יום בימי חול וכל שתי יממות בשבתות ובחגים, למעט במקרים מיוחדים ובתיאום עם המחלבה והיצרן.
- 4.3 בכל איסוף של החלב ברפת על נהג המיכלית לשאוב את כל החלב שבמיכל האחסון, באותו איסוף. אין להשאיר חלב במיכלי האחסון ברפת בתום איסוף החלב. אם לא נשאב כל החלב, על המחלבה לאסוף את החלב הנוותר במיכל באותו היום.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
נס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

5. קירור:

טמפרטורת החלב במיכל היצרן לא תעלה על 4 מעלות צלזיוס בתום שעה מסיום החליבה. על היצרן להקפיד שהחלב לא יקפא בעת אחסונו במיכל הקירור. לפני שאיבת החלב למיכלית, יבדוק נהג המיכלית את טמפרטורת החלב על פי קריאת מד הטמפרטורה שבמיכל. טמפרטורת החלב תהיה בהגיעו למחלבה ובמהלך פריקתו לא תעלה על 7 מעלות צלזיוס, או חלב המגיע למחלבה בטמפרטורה שאינה עולה על 10 מעלות צלזיוס ושחמיצותו אינה עולה על 6.4 מעלות סוקסלט-הנקל.

6. קולוסטרום:

יצרן לא ימסור לנהג המיכלית קולוסטרום או חלב שעורבב בו קולוסטרום. דינו של חלב שעורבב בו קולוסטרום יהיה כדין חלב שנמצא בו חומר זר בהתאם לתקנון זה.

7. דרישות כלליות:

7.1 טעם, ריח ומראה: לחלב יהיו הטעם, הריח, הסמיכות והמראה האופייניים לחלב פרה גולמי.

7.2 ניקיון החלב: לא ימצאו בחלב חומרים זרים ו/או גופים זרים.

7.3 תקינות ציוד החליבה: יצרן ימסור למחלבה רק חלב שנחלב עם ציוד חליבה שנבדק לפחות פעם בשנה ונמצא תקין. הציוד ייבדק על-פי תקני ISO הבינלאומיים לציוד חליבה* וע"י מי שהוסמך לכך ע"י מועצת החלב.

הערות:

* ISO6690, ISO5707, ISO3918

- הארגון/גוף/אדם יעמוד במדדים הנדרשים להסמכת בודק מכוני חליבה כפי שהוגדרו ע"י מועצת החלב (סימוכין 15-303-14).
- מבחן הסמכת הבודק יהיה בשיתוף נציג משרד החקלאות.
- הבדיקה של מכון החליבה תתבצע לפי "טופס בדיקת תקינות מכון חליבה" (סימוכין 15-752-14).

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

7.4 **בריאות הפרות:** יצרן ימסור למחלבה אך ורק חלב שמקורו מפרות חולבות בריאות בלא מחלות מדבקות כגון: שחפת, ברוצלוזיס או דלקת עטין פעילה (**דלקת עטין קלינית**). מסר יצרן חלב שלא על פי האמור לעיל ולא דיווח על כך מייד כשנתגלה לו הדבר-תופסק קבלת החלב ממנו.

אובחנה ברפת היצרן מחלה מדבקת, כאמור, יתקבל החלב במחלבה, רק על פי הוראות השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ומשרד הבריאות וינהגו בו בהתאם להוראות אלה.

7.5 **תכשירים וטרינריים:**

7.5.1 אין להוסיף למיכל החלב הכללי חלב מפרה שקיבלה טיפול בתרופה אנטימיקרוביאלית, אלא לאחר שהחלב שלה נבדק ונמצא חופשי משאריות תרופתיות.

7.5.2 השימוש מותר אך ורק בתכשירים הרשומים והמאושרים ע"י הרשויות המוסמכות ועל פי ההתוויות. באופן מיוחד מודגש האיסור בשימוש בהורמון הגדילה (BST).

8. **חמיצות:**

8.1 **תשלום:**

8.1.1 חלב אשר חמיצותו עד וכולל 6.8 מעלות סוקסלט-הנקל יקבל תמורה מלאה.
8.1.2 חלב אשר חמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט-הנקל או יותר לא יקבל כל תמורה, גם אם התקבל כתוצאה מערבוב עם חלב תקין.
היה וחלב זה יגרום לפסילתו של חלב תקין אחר, יישא היצרן אשר החלב שלו היה הגורם לפסילה בעלות הנזק הכולל.

8.2 חלב (בתא המיכלית) שחמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט-הנקל לא ייתקבל במחלבה.

8.3 **על מנהל המחלבה לפעול בנושא חמיצות על פי סעיפים אלה:**

חלב (בתא המיכלית) שחמיצותו הכוללת עד 6.6 מעלות סוקסלט-הנקל יתקבל במחלבה בתנאי שחמיצות החלב של השותפים להובלה באותו התא אינה עולה על 6.8 מעלות סוקסלט-הנקל.

8.4 למרות האמור בסעיף 8.3 מנהל המחלבה רשאי להחליט, בהתחשב בכמות החלב שעורבב בחלב התקין, בחמיצותו ובאפשרויות האחסון והייצור במחלבה, שהמחלבה תקבל חלב שחמיצותו הכוללת עד וכולל 6.6 מעלות סוקסלט-הנקל ואשר עורבב בו חלב שחמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט-הנקל.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

- 8.5 חלב (בתא המיכלית) שחמיצותו 6.8 - 6.7 מעלות סוקסלט-הנקל יתקבל במחלבה בהתקיים שני תנאים מצטברים:
8.5.1 ריח תקין.
8.5.2 לא עורבב בו חלב של יצרן אשר חמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט-הנקל.
8.5.3. האמור בסעיפים אלה הינו, בנוסף לאמור בסעיף 5 לתקנון, לפיו טמפרטורת החלב המגיע למחלבה בתא נפרד בטמפרטורה שאינה עולה על 10 מ"צ וחמיצותו אינה עולה על 6.4 מעלות סוקסלט-הנקל.

9. נקודת הקיפאון:

- 9.1 לא יתקבל חלב במחלבה שנקודת הקיפאון שלו גבוהה ממינוס 0.512 מעלות צלזיוס.
9.2 למרות האמור בסעיף 9.1, ניתן לקבל במחלבות מסוימות חלב שנקודת הקיפאון שלו עד מינוס 0.502 מעלות צלזיוס (עד 2% מים מוספים) וזאת למטרות יצור מוצרי חלב מסוימים כמפורט בת"י 55.

9.3 נקודת קיפאון (קביעת מיהול במים):

הן דוגמת התא והן דוגמת היצרן נחשבות לצורך קביעת נקודת הקיפאון. בהעדר דוגמת יצרן, דוגמת התא היא הקובעת. בהעדר דוגמת יצרן, תחושב כמות המים המוספים על פי נקודת קיפאון של מינוס 0.512 מעלות צלזיוס.

9.4 אי קבלת חלב עם מיהול מים חריג:

לא יתקבל חלב בו נתגלה מיהול מים בכמות העולה על 2% מים או יותר בתא המיכלית (נקודת קיפאון גבוהה ממינוס 0.502 מעלות צלזיוס).

9.5 התשולם:

- 9.5.1 אם ניתן לקבוע על סמך בדיקת דוגמאות היצרנים השותפים להובלה את היצרן הגורם להימצאות המים המוספים בתא המיכלית, יחויב היצרן הפוגם (כמפורט בסעיפים 9.5.3 ו 9.5.2).
בהעדר דוגמת יצרן החיוב יהיה רק על סמך החלטת ועדת הברור.
9.5.2 כאשר המיהול במים הינו עד וכולל 1.0% - ישולם מחיר מלא.
9.5.3 כאשר המיהול במים הינו מעל 1.0%, יופחת מהתמורה שיקבל היצרן ערך של 2 ליטרים חלב סוג א' (מחיר מטרה) לכל ליטר מים מוספים שיתגלה בפעם הראשונה.
על כל מקרה נוסף שיתגלה במהלך שנה (365 ימים רצופים) מהמקרה הראשון, יופחת ערך של 4 ליטרים חלב סוג א', לכל ליטר של מים מוספים.
אם עקב תקלה התערבב חלב לא תקין בתא המיכלית, המכיל יותר מ-2% מים, עם חלב תקין וכתוצאה מכך התקבל החלב במחלבה, לא תשולם עבור החלב הפגום כל תמורה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
נס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

10. חומרים מעכבים:

חלב המכיל חומרים מעכבים (כגון: תרופות, חומרי ניקוי וחיטוי) בריכוז העולה על המותר על פי כל דין לא יימסר לנהג ולא יתקבל במחלבה.

10.1 קביעת נוכחות חומרים מעכבים בחלב:

הן דוגמת היצרן והן דוגמאות התאים נבדקות לנוכחות **כלל חריגי חלב. כאשר התא מכיל חלב מיצרן אחד בלבד, דוגמת התא היה הקובעת**. דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן ובהעדרה, דוגמת התא.

בגלל השפעת גורם המיהול של החומרים המעכבים על תוצאות הבדיקה בדוגמת התא, דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן, גם אם לא נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא בו מעורב חלב משניים ויותר יצרנים.

אם נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא, אך לא בדוגמאות החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו התא, לא יחויבו היצרנים השותפים להובלה באותו התא. למניעת העברת חלב מפרות שקיבלו טיפול תרופתי אל מיכל החלב מומלץ להיעזר בבדיקות לנוכחות שאריות תרופתיות בערכות בדיקה כגון: Delvotest-SP או אחרות (מומלץ להשתמש בערכות בדיקה המאושרות בת"י 55).

קביעת נוכחות חומרים מעכבים תבוצע לפני קבלת החלב במחלבה:

שיטה קצרה (לדוגמה: CHARM-MRL)*

10.2.1 לפני קבלת החלב במחלבה תבוצע בדיקה לנוכחות חומרים מעכבים

בדוגמאות תאי המיכלית, בשיטת CHARM-MRL.

תוצאת בדיקה שלילית תאפשר קבלת חלב למחלבה.

אם תוצאת הבדיקה חיובית, תעוכב קבלת החלב מאותו תא ותילקחנה שתי דוגמאות חוזרות.

הדוגמאות החוזרות תיבדקנה לנוכחות חומרים מעכבים בשיטת CHARM-MRL.

אם שתי התוצאות שתתקבלנה תהיינה שליליות, יתקבל החלב במחלבה. אם תוצאה אחת או שתי התוצאות שתתקבלנה תהיינה חיוביות - החלב לא יתקבל במחלבה.

10.2.2 לאחר קבלת החלב, תתבצע בדיקת הדוגמאות מיצרני החלב גם בשיטה

הארוכה (לדוגמה Delvotest SP)*. בדיקה זו היא הקובעת לנוכחות חומרים מעכבים ולחיוב היצרנים, בהתאם. אין צורך בביצוע הבדיקה הארוכה בדוגמאות החלב מתאי מיכליות שנמצאו חיוביות בשיטה הקצרה (החלב מתאים אלה לא התקבל).

10.2.3 במידת האפשר, ועל פי שיקול דעת המחלבה, תבוצע גם הבדיקה הראשונית -

בדוגמאות תאים ובדוגמאות היצרנים - בשיטה הארוכה.

* או כל בדיקה אחרת על פי העניין (קצרה או מהירה) כפי שתאושר בת"י 55

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

- 10.2.4 במקרה שיגיע חלב אשר קיים לגביו חשד שהוא מכיל חומרים מעכבים, תבוצע בו גם הבדיקה הראשונית בשיטה הארוכה.
- 10.2.5 המשלוח העוקב, שלאחר כל אירוע חומרים מעכבים, יובל בתא בנפרד ויעוכב עד להשלמת ביצוע הבדיקות לנוכחות חומרים מעכבים בהתאם לאופי הממצא שהיה באירוע:
- 10.2.5.1 אם הממצא החיובי נתגלה בבדיקה הקצרה, ייבדק החלב לפני קבלתו בבדיקה הקצרה.
- 10.2.5.2 אם הממצא החיובי נתגלה בבדיקה הארוכה, ייבדק החלב לפני קבלתו בבדיקה הארוכה.
- 10.2.6 כאשר התגלו חומרים מעכבים בדוגמת היצרן או התא, תבוצע ע"י המחלבה בדיקה חוזרת לאימות הממצא. בדיקה זו תבוצע בדוגמה חדשה מהתא. רק בהיעדר האפשרות לדגום דוגמה חדשה תבוצע הבדיקה החוזרת בדוגמה המקורית.

10.3 גילוי חומרים מעכבים לאחר קליטת החלב:

- 10.3.1 חלב שיתגלו בו חומרים מעכבים בכל שלב שהוא (מיכלית, מיכל אחסון במחלבה מיכל עיבוד) היצרן יחויב כמפורט להלן:
- 10.3.1.1 מקרה ראשון במהלך שנה (365 יום רצופים): היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח, ובנוסף ישלם, בגין הנזק הכולל שגרם, סכום השווה בערכו ל-50% מערך החלב שלו.
- 10.3.1.2 מקרה נוסף מהלך אותה שנה (ב-365 ימים רצופים מהמקרה הראשון):
- א. היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח, ובנוסף ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם, סכום השווה בערכו ל-150% מערך החלב שלו.

10.3.1.1 המחלבה תעביר את התשלומים ששילם היצרן כאמור בסעיף 10.3.1.1 ובסעיף 10.3.1.2 א' לקרן המיוחדת למטרת שיפור איכות החלב המתנהלת על ידי המחלבות, ובפיקוח המועצה. באחריות המחלבה לדווח אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן ועל השימושים בכספי הקרן.

10.4 הודעות:

במקרה של אירוע חומרים מעכבים- המחלבה תמסור הודעה מיידית ליצרן, לנהג ולכל המחלבות קולטות החלב. הודעות אלה תימסרנה טלפונית, או בכל אמצעי תקשורת אלקטרונית אחר.

באחריות המחלבה לוודא שהיצרן קיבל את ההודעה על הימצאות חומרים מעכבים.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

11. ספירת חיידקים כללית (סח"כ):

11.1 בנוסף לאיכותו הפרטנית של כל משלוח חלב אשר תיקבע על פי סעיפים 3 עד 10 לתקנון, תיקבע האיכות הכוללת של כל כמות החלב החודשית ליצרן, על סמך בדיקות שתבוצענה במעבדה המרכזית, באחריות המחלבה, בדוגמאות חלב הניטלות והמיצגות את משלוחי החלב היומיים למחלבה (דוגמת היצרן) כדלקמן:

11.1.1 הבדיקה תבוצע **בשיטה אוטומטית המבוססת על ציטומטרית זרם (FLOW CYTOMETRY)**. ותוצאותיה יבוטאו בערכי CFU (יחידות יוצרות מושבות) במ"ל חלב.

11.1.2 הבדיקה תבוצע, באופן אקראי, 3 פעמים בחודש בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף 11.1.1. הסיווג ייקבע על פי ממוצע חשבוני (אריתמטי) של שלוש התוצאות הללו.

11.1.3 סיווג החלב החודשי וגובה התשלום עבורו כאחוז ממחיר המטרה כפי שנקבע ע"י מועצת החלב הם כדלקמן:

סיווג	ממוצע חודשי - חיידקים במ"ל חלב (באלפי CFU)	גובה התשלום ממחיר המטרה
מעולה	עד 10	**פרס גמיש
א'	מעל 10 ועד 50	100%
ב'	מעל 50	97%

הערות:

** המחלבות תחלקנה בכל חודש את כל סכום הכסף שצברו מהקנסות כפרס ליצרנים ששיווקו חלב ברמת מעולה (סך כל הסכום הצבור חלקי מספר הליטרים ששווקו). המחלבה תדווח אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן החיידקים ועל אופן החלוקה ליצרנים.

- **במקרה של תוצאה חסרה יקבע הממוצע של אותו החודש גם במקרה שאין תוצאה של שלוש בדיקות באותו החודש.**
  - ייצרן שישווק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל 100 אלף CFU במ"ל, ייכנס לתהליך של בקרה **כדי שלא יגיע לממוצע מעל 50,000 CFU**, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 100 אלף CFU במ"ל בממוצע החודשי. במידה ושלוש הבדיקות העוקבות לאירוע יהיו מתחת ל- 100 אלף CFU במ"ל ויוכיח מגמה של שיפור, לא ייכנס המשק לפיקוח.
  - אם יכנס לפיקוח, ייבדק החלב לתקינות טרם איסופו מהמשק.
  - הפיקוח ימשך במשך 3 משלוחים עוקבים. במידה והתוצאות תהיינה מתחת ל- 100,000, המשק יצא מפיקוח. במידה והתוצאה תהיה מעל 100,000, החלב ייפסל לקליטה במחלבה.
- גובה התשלום עבור החלב יהיה אחוז ממחיר המטרה, כפי שייקבע מעת לעת, ע"י מועצת החלב.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

11.1.4 מיתון השפעתה של תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים על הסיווג

החודשי:

כאשר קיימת רק תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים בחודש נתון, סיווג החלב החודשי יועלה לממוצע החשבוני של תוצאות ארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון, אך בשום אופן לא יסווג כ"מעולה", בהתקיים התנאים הבאים:

11.1.4.1 הסיווג החודשי החריג (סוג ב') נגרם בגלל תוצאה חריגה אחת, מתוך שלוש התוצאות.

11.1.4.2 כל תוצאות ספירת החיידקים בארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון היו בסיווג מעולה או א'.

11.1.4.3 אין לבצע בדיקה בדוגמא חוזרת במקום תוצאה חריגה. ביטול תוצאה חריגה אפשרי אך ורק אם התברר כי הסיבה לתוצאה החריגה הינה קלקול ו/או טעות שנגרמו במהלך נטילת הדוגמה, הובלתה או בדיקתה במעבדה המרכזית.

ספירת חיידקים כלליות – כללי:

11.1.5 תוצאות ספירות החיידקים הכלליות ידווחו ליצרנים בכתב ו/או במסרון ו/או בדוא"ל, ע"י המחלבות.

11.1.6 הבסיס לחישוב התשלום: יהיה מכפלת כמות החלב החודשית המאושרת של היצרן, בגובה התשלום, כאחוז ממחיר המטרה על פ"י הסיווג החודשי.

12. ספירת תאים סומטיים (סת"ס)

תבוצע ספירת תאים סומטיים בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף הסיווג החודשי יתבצע ע"י חישוב הממוצע החשבוני (אריתמטי) של תוצאות ספירת כל דוגמאות החלב של היצרן באותו החודש.

12.1 ספירת תאים סומטיים בחלב: סיווג החלב החודשי לדרגות תאים סומטיים במ"ל חלב (באלפים) וגובה התשלום עבורו, באחוזים ממחיר המטרה

סוג	דירוג (תאים למ"ל חלב באלפים)	גובה התשלום ממחיר המטרה
מעולה	עד 200	** פרס גמיש
א'	201-300	0%
ב'	מעל 300	-3%
ג'	מעל 400 – חודש ראשון	-10%
ד'	מעל 400 – חודש שני	-20%

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

עמוד 12 מתוך 14

הערות:

יצרן שישווק חלב עם סת"ס מעל 400 אלף במ"ל בממוצע חודשי, ייכנס לתהליך של מעקב, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 400 אלף במ"ל בממוצע של החודש העוקב אחריו.

יצרן המשווק חלב, שממוצע הסת"ס מעל 400 אלף במ"ל חלב - בכל אחד משלושת החודשים העוקבים האחרונים, ייכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח והחלב לא יתקבל במחלבה.

דוגמא ליצרן שנכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 420 אלף, חודש שני = 470 אלף וחודש שלישי = 410 אלף.

דוגמא ליצרן שלא נכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 420 אלף, חודש שני = 370 אלף וחודש שלישי = 410 אלף.

יציאת המשק מפיקוח סת"ס תהיה לאחר שתוצאות משלוחי הסת"ס בחלב המשווק תהיינה מתחת ל- 400 אלף במ"ל חלב במהלך החודש העוקב.

**המחלבות תחלקנה בכל חודש את כל סכום הכסף שצברו מהקנסות כפרס ליצרנים ששיווקו חלב ברמת מעולה (סך כל הסכום הצבור חלקי מספר הליטרים ששווקו). המחלבה תעביר למועצת החלב את החשבון השנתי.

12.3 ספירת תאים סומטיים – כללי:

- 12.3.1 תוצאות ספירת התאים הסומטיים ידווחו ליצרנים בכתב ו/או במסרון ו/או בדוא"ל, ע"י המחלבות.
- 12.3.2 הבסיס לחישוב התשלום: מכפלת כמות החלב החודשית המאושרת של היצרן בגובה התשלום, כאחוז ממחיר המטרה על פי הסיווג החודשי.

13. הסדרים מנהליים

- 13.1 על המחלבה להודיע ליצרן באופן מיידי (מסרון/טלפוני/בכתב) אם חלב מתוצרתו נמצא פגום וכן לפרט את הממצאים שהתגלו בחלב הפגום כדלקמן:
- 13.1.1 טעם, ריח ומראה זרים.
- 13.1.2 לכלוך וגופים זרים.
- 13.1.3 חמיצות.
- 13.1.4 חומרים מעכבים.
- 13.1.5 מים מוספים, בשיעור העולה על 1%.
- 13.2 על המחלבה להודיע מיידי ליצרן ולמוביל החלב על כל משלוח בו התגלה פגם בחלב. בכל מקרה בו, כתוצאה מאי הודעת המחלבה במועד, ייפגע חלב תקין בהובלה המשותפת – יישא היצרן באחריות אך ורק לגבי כמות החלב שלו. בכל מקרה בו למרות ההודעה המוקדמת של המחלבה, עורבב חלב פגום עם חלב תקין, תישא המחלבה באחריות לנזק של היצרנים השותפים להובלה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

13.3 בכל משלוח בו התקבל חלב למחלבה והתברר בדיעבד כי החלב לא היה ראוי לקבלה וקבלתו בוצעה רק בגלל מיהולו בחלב טוב אחר, אשר לא ניתן לאתר את החריוג טרם שאיבת החלב - לא יקבל כל תמורה, גם אם התקבל כתוצאה מערבוב עם חלב תקין כאמור לעיל.

13.4 בכל מקרה שחלב נפסל במשק או לקבלה במחלבה, המחלבה תנהג בו בצורה הבאה:

- 13.4.1 השמדת חלב, **שאינו ראוי לשיווק** תבוצע על פי **נוהל השמדת חלב, המאושר ע"י** השירותים הווטרינרים ומועצת החלב.
- 13.4.2 הודעה על האירוע תועבר לחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות.
- 13.4.3 במחלבות המאושרות ליצוא, תועבר הודעה בדבר הפסילה גם לווטרינר המפקח.

13.5 תעודת משלוח:

כל משלוח חלב ילווה בתיעוד כנדרש בתקנון. נהג המיכלית ינפיק ליצרן תעודת משלוח של המחלבה מייד עם סיום איסוף החלב. אין לקבל חלב במחלבה ללא תעודת משלוח. אם הופקה תעודת משלוח ידנית חתומה ע"י נהג המיכלית. אם הופקה תעודת משלוח במערכת השאיבה והדיגום העצמית אין צורך בחתימות. תעודת המשלוח תכיל את כל הפרטים המזהים למשלוח:

- תאריך ושעת איסוף החלב.
- מספר רישוי של המיכלית.
- שם היצרן ומספר היצרן.
- שם הנהג וארגון ההובלה.
- סימון הכיול של מיכל היצרן (רק בשיטה הידנית).
- כמות החלב שנשאבה לכל תא במיכלית וכמות החלב הכוללת
- טמפרטורת החלב (מעלות צלזיוס) במיכל היצרן ובמערכת השאיבה העצמית.

13.6 דוגמת יצרן תילקח ממיכל החלב של היצרן לפני העברת החלב למיכלית. או במהלך שאיבת החלב בדוגם אוטומטי נהג המיכלית אחראי להבאת הדוגמא למחלבה תוך הקפדה על רצף שרשרת הקרור (4 1 מעלות צלזיוס).

13.7 המחלבות יעמידו לשירות היצרנים, ובתאום עם מבקר המשקים, אפשרות לבצע בדיקות שונות במעבדות המחלבה

13.8 בכל מקרה בו חלב יגרום, מסיבה כלשהי, לפגיעה באיכותו של החלב התקין בתא המיכלית, כתוצאה מהובלה משותפת, יחויב היצרן האחראי גם בתמורת החלב הנוסף שנפגם, להוציא במקרים בהם הנזק נגרם כתוצאה מרשלנות של נהג המיכלית. במקרה ונמצא חלב פגום מסיבה כלשהי בתא המיכלית, אך דוגמת החלב של היצרן הייתה תקינה, לא יחויב היצרן.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

עמוד 14 מתוך 14

- 13.9 בכל מקרה שבו יהיה צורך להוביל חלב בתא נפרד, תוספת עלות ההובלה תחול על יצרן החלב ולא על המחלבה.
- 13.10 היצרן יאפשר למבקר המשקים מטעם המחלבה כניסה לתחום הרפת בכל עת לצורך מילוי תפקידו, לרבות נטילת דוגמאות חלב.

14. נוהל בירור:

לכל מחלבה ויצרניה מועצת החלב תקים ועדת בירור בת שלושה חברים. נציג המועצה, אשר ישמש כיו"ר, נציג היצרנים ונציג המחלבה.

- 14.1 ועדות הבירור יפעלו על פי נוהל בירור אחיד לכולן.
- 14.2 כל החש נפגע מיישום תקנון זה בעניינו, רשאי יהיה להביא עניינו לבירור הוועדה, בכתב, עפ"י הנוהל הבא:
- 14.2.1 על יצרן החלב להגיש בקשתו לבירור במחלבה, בכתב, תוך 60 יום ממועד האירוע, נשוא הפנייה.
- 14.2.2 על המחלבה לאשר את פניית היצרן ולתת לו תשובה בכתב, תוך 60 יום ממועד הגשת הבקשה.
- 14.2.3 פנייה לוועדת הבירור של מועצת החלב תעשה בכתב, תוך 30 יום ממועד מתן התשובה של המחלבה.
- 14.3 ועדת הבירור תכריע בעניין לאחר שמיעת כל הצדדים, ותודיע לפונה על החלטתה בעניינו בכתב בתוך 30 יום מגמר הבירור.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. 149

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il